

1987-12-04

R 609-3192/87

Bertil Wildt-Persson/ll

Swedgas AB
Thor-Olof Naesheim
Box 125 30
102 29 STOCKHOLM

Ang klassificering av naturgasanläggningar som en anläggning enligt Räddningstjänstlagen 43 §.

Ni har i brev till Räddningsverket hemställt om ställningstagande i rubricerad fråga. Med anledning härav anföres följande:

Erfarenheter från utlandet visar att de ojämförligt flesta olyckor inträffar vid förbrukarstället, medan olyckor vid transportledningar, särskilt de största, är mera sällsynta. Konsekvenserna av en stor olycka i en transportledning kan emellertid bli betydande.

Av rapporten "olycksrisker vid naturgasdistribution" framtagen av Brandforsk framgår att naturgasanvändning är ett av de säkraste energiförsörjningssystem som finns, om man betraktar hela kedjan från gaskällan till konsument. Risken för ett allvarligt tillbud i det svenska överföringsnätet är enl beräkningarna där cirka en gång på ettusen år. Orsaken till de flesta tillbudena i ledningsnätet bedöms vara åverkan från grävmaskiner och liknande.

Det konstateras att ett flertal skadeförebyggande åtgärder har vidtagits i "Sydgasområdet". De flesta av dessa är betingade av krav för erhållande av koncession. Exempel på de krav som ställts och uppfyllts är

- reparationsberedskap med 2 man i ständig beredskap med max 1 timmes inställelsetid vid skadeplats
- kontroll av samtliga mottagningsstationer varje vecka
- besiktning av ledningen från helikopter 10 gånger per år
- information och utbildning till berörda räddningskårer m fl.

Enligt vad SRV har erfarit har nämnda åtgärder fungerat tillfredsställande inom det område där naturgasen finns distribuerad, dvs i "sydgasområdet".

Räddningsverket anser att någon ytterligare personalberedskap, utöver den tidigare nämnda som krävts för koncession, knappast kan krävas av anläggningsägaren. Vidare anser Räddningsverket att ett stort ansvar ligger på anläggningsägaren att informera/utbilda berörda myndigheter och intressenter om lämpliga räddningsingripanden vid ev olyckshändelser. Lämpligen kan detta ske samtidigt till ett antal räddningstjänstansvariga t ex "halvlänsvärd".

Eftersom räddningskåren har ansvar för samtliga räddningstjänstinsatser inom kommunen måste man också planlägga för dessa, utbilda personalen och anskaffa utrustning i rimlig omfattning för att klara av tänkbara insatser.

Kommunal räddningsnämnd medverkar i tillsyn och kommunal byggnadsnämnd är tillståndsmyndighet för brand och explosionsfarliga varor. Dessa myndigheter bör därför ha erforderlig kännedom om naturgasdistribution i sina kommuner.

Inom SRV pågår i n framtagnin g av råd m m för tillämpningen av § 43 i Räddningstjänstlagen. Innan verket tar slutlig ställning till frågan om naturgasanläggningar kan betraktas som en anläggning enligt Räddningstjänstlagen 43 § eller ej krävs ytterligare bearbetning och samråd. Det bör uppmärksammas att den lokala räddningsnämnden är tillsynsmyndighet inom lagstiftningsområdet och inom området för brand och explosiva farliga varor. Därför föreslås att representanter för Swedgas, Sydgas, berörda länsstyrelser, någon eller några kommunala räddningskårer, Sprängämnesinspektionen, Statens energiverk samt Statens räddningsverk träffas för att tillsammans utbyta information och samråda i nämnda fråga.

Räddningsverket har för avsikt att inom kort ta initiativ till att ovan nämnda samråd kommer till stånd.

Räddningstjänstavdelningen

Nils-Olof Sandberg

swedegas ab

1987-11-11

STATENS RÄDDNINGSVÄRK
 Att.: Nils Olof Sandberg
 Karolinen
 Norra Klaragatan 18
 651 80 KARLSTAD

11-10

BEREDSKAPSPLANER/INSATSPLANER FÖR NATURGASPROJKTEN VÄSTGAS 1B OCH 1C - HALLANDS LÄN OCH GÖTEBORGS OCH BOHUS LÄN

Swedegas AB importerar, marknadsför och distribuerar naturgas i Sverige och har byggt en stamledning med grenledningar och mät- och reglerstationer för transport av naturgasen från Dragör i Danmark till Rya i Göteborgs kommun.

Delsträckorna Dragör-Ingelstorp (Sydgas I) och Ingelstorp-Årstad (Sydgas II/Västgas 1A) har tagits i drift. I samband med idrifttagandet fastslog berörda parter att naturgasanläggningarna i räddningstjänstavseende kunde jämföras med en ordinär industri.

Delsträckorna Årstad-Högsbo (Västgas 1B) och Högsbo-Rya (Västgas 1C) kommer att tagas i bruk under våren 1988. Vattenfall är entreprenör för dessa projekt.

Vid ett möte nyligen mellan Vattenfall, Swedegas och Länsstyrelserna för Hallands län och Göteborgs och Bohus län samt brandförsvaren för Göteborgs, Mölndals, Kungsbackas, Varbergs och Falkenbergs kommuner angående beredskapsplaner och insatsplaner för Västgas 1B och 1C, kunde Swedegas konstatera, att parterna inte var helt på det klara med hur Räddningstjänstlagen skall tolkas.

Såvitt vi förstår föreligger tveksamhet på två punkter.

- 1) Skall naturgasanläggningarna betraktas som en ordinär industri eller som en anläggning enligt Räddningstjänstlagen 43§ ?
- 2) Om anläggningarna faller under 43§ - hur skall då kostnaderna för utbildning av räddningskår, anskaffande av erforderliga resurser för räddningsinsatser, räddningstjänstberedskap etc. fördelas mellan Swedegas, staten och kommunerna ?

Swedegas uppfattning är att verksamheten vid anläggningarna inte är av den arten som avses i 43§ och i vart fall inte utgör grund för att ålägga Swedegas att hålla och bekosta beredskap med personal och egendom etc. Swedegas är således inte berett att ställa resurser till förfogande för kommunernas räddningstjänst.

I syfte att klargöra för länsstyrelser och brandförsvaret hur anläggningarna fungerar planerar Swedegas och Vattenfall att förevisa anläggningarna, och speciellt då de avstängningsanordningar som finns. Vidare kommer ritningsunderlag och teknisk information avseende anläggningarnas läge och avstängningsanordningar att ställas till förfogande.

För att underlätta de fortsatta diskussionerna med länsstyrelserna och brandförsvaret hemställer Swedegas härmed om Räddningsverkets assistans med en bekräftelse av den tolkning av relevanta bestämmelser i Räddningstjänstlagen som redan tydligt gjorts i sydgasområdet. Eftersom vi arbetar under stor tidspress vore vi tacksamma för en skyndsam handläggning. Vi kommer att kontakta Er under vecka 47.

Kartor och broschyrer bifogas.

Med vänlig hälsning
SWEDEGAS AB
Teknikavdelningen

Thor Olaf Naesheim

Thor-Olaf Naesheim

cc:

Jerker Tengman, Vattenfall
Kjeld Boye-Möller, Vattenfall
Jan Johansson, Swedegas, Göteborg
Kaare Westby, Swedegas
Länsstyrelsen i Halland
Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län